

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
протокол № 1
від 28 серпня 2024 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ № 60

від 30 серпня 2024 року
Т.в.о. директора коледжу

Валерій СОЛОДОВНИК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО
ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРАЦЯХ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКОГО
ЛІСОВОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчальних працях педагогічних працівників та студентів Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу (далі – Коледж) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України з метою запобігання, виявлення та протидії академічному плагіату в наукових та навчальних працях викладачів та студентів.

1.2. Це Положення спрямоване на формування та розвиток наукової та академічної етики у викладачів та студентів шляхом виховання поваги до інтелектуальних надбань суспільства, формування умінь коректної роботи із джерелами інформації та їх подальшого використання на засадах наукової етики, активізації навичок самостійного пошуку шляхом саморозвитку та самовдосконалення, прийняття відповідальності за порушення етичних принципів науково-дослідної та навчально-методичної роботи, упровадження практики незалежного цитування через визначення понять та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності коледжу.

1.4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчальних працях включає такі процедури та заходи:

- формування академічної доброчесності;
- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів та студентів (статті, навчально-методичні посібники, науково-дослідні, курсові роботи);
- притягнення до відповідальності за результатами виявлення академічного плагіату.

1.5. Система запобігання та виявлення академічного плагіату розповсюджується на усіх викладачів та студентів коледжу.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

2.1. *Академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. *Плагіат* – оприлюднення, повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права»).

2.3. *Плагіат академічний* – навмисне відтворення (частково або повністю) викладачем або студентом у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора.

2.4. *Автор* – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.5. *Твір* – загальний термін для позначення результату творчої діяльності конкретної особи (осіб) у науковій, літературній і художній сферах, який представлений на паперових носіях та в електронному вигляді, у тому числі в мережі Інтернет або оприлюднений на офіційному web-сайті Коледжу.

2.6. *Цитата* – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого) на офіційному web-сайті твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.7. Види плагіату:

2.7.1. Копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї.

2.7.2. Дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування.

2.7.3. Внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування.

2.7.4. Парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

2.7.5. Компіляція – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел.

3. ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право й суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, творчу діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності студентами;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3.2. Дотримання академічної доброчесності студентами передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право й суміжні права; -

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень й джерела інформації.

3.3. Заходи щодо формування академічної доброчесності та запобігання виявлення академічного плагіату:

3.3.1. Ознайомлення викладачів та студентів з даним Положенням з метою запобігання академічного плагіату та встановлення відповідальності за його виявлення.

3.3.2. Формування та видання наукових та навчальних матеріалів здійснюється із дотриманням вимог щодо належного оформлення посилань на використані джерела інформації.

3.3.3. Внесення до виховної роботи коледжу, його структурних підрозділів, відділень, циклових комісій заходів із формування у студентів етичних норм, що унеможливають академічний плагіат.

3.3.4. Розміщення даного Положення на офіційному вебсайті коледжу.

3.3.5. Усі наукові та навчальні роботи викладачів та студентів коледжу розглядаються та обговорюються за засіданнях циклових комісій, методичної ради та можуть бути представлені до публікації у наукових виданнях.

3.3.6. При рекомендації навчально-методичних та наукових робіт до друку та кваліфікаційних робіт, курсових робіт (проектів) до захисту роботи мають бути перевірені на відсутність академічного плагіату.

3.3.7. Усі навчально-методичні та наукові роботи педагогічних працівників коледжу та студентів розміщуються в електронному сховищі коледжу та підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою сервісу для перевірки на плагіат.

3.3.8. Кваліфікаційні роботи (дипломні проекти), курсові роботи (проекти) виконуються студентами самостійно під керівництвом викладача (керівника роботи). Оформлення роботи має відповідати вимогам написання згідно з методичними рекомендаціями, розробленими й затвердженими на засіданні циклової комісії коледжу.

3.3.9. З урахуванням специфіки навчальної дисципліни та залежно від вимог до структури курсової роботи (проекту), яка подається на перевірку, керівники (викладачі) здійснюють перевірку на плагіат її текстової частини відповідним сервісом на наявність плагіату згідно з інструкцією (додаток 1).

3.3.10. Керівник кваліфікаційної роботи (дипломного проекту) вносить електронний варіант кваліфікаційної роботи в систему для перевірки на плагіат згідно з інструкцією (додаток 1).

3.3.11. Після перевірки кваліфікаційної роботи (дипломного проекту), курсової роботи (проекту) студента на плагіат керівник (викладач) видає довідку про результати перевірки (додаток 2).

3.3.12. Довідка додається до кваліфікаційної роботи (дипломного проекту), курсової роботи (проекту) та є обов'язковим документом для допущення її до захисту.

3.3.13. Педагогічні працівники передають електронні версії своїх навчально-методичних, наукових робіт методисту коледжу, який проводить перевірку на наявність плагіату та у 5-денний термін видає довідку автору та надає результати перевірки методичній раді коледжу (додаток 3).

3.4. Вимоги до електронного варіанту роботи:

3.4.1. Перевірка кваліфікаційних робіт (дипломних проєктів), курсових робіт (проєктів) студентів на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанта. Письмова робота здається повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf.

У назві файлу зазначається прізвище, ініціали та група студента.

3.4.2. Перевірка навчально-методичних робіт педагогічних працівників на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанта, переданого методисту коледжу згідно з інструкцією (додаток 1). Робота здається повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf. У назві файлу зазначається прізвище, ініціали та назва роботи.

3.5. Перевірка матеріалів студентів проводиться згідно з інструкцією (Додаток 1 до Положення) за допомогою одного або декількох програмно-технічних засобів з визначенням унікальності роботи. При цьому використовується така орієнтовна шкала (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

- для кваліфікаційних робіт (дипломних проєктів) загальний рівень запозичень з інших джерел (максимальний збіг з одним документом), на які є відповідні посилання, не повинен перевищувати 40%. Якщо максимальний збіг з одним документом перевищує 40%, то робота повертається здобувачу освіти для усунення зауважень, після чого знов подається для перевірки рівня запозичень.
- для курсових робіт (проєктів) загальний рівень запозичень з інших джерел (максимальний збіг з одним документом), на які є відповідні посилання, не повинен перевищувати 50%. Якщо максимальний збіг з одним документом перевищує 50%, то робота повертається здобувачу освіти для усунення зауважень, після чого знов подається для перевірки рівня запозичень

3.6. Під час перевірки на наявність плагіату навчальних посібників та інших методичних робіт педагогічних працівників допускається збіг не більше 30% раніше опублікованого матеріалу.

4. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. Порухненням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел

інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання студентів.

4.2. Педагогічні працівники, які публікують наукові, навчальні та методичні матеріали, несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.3. Студенти, педагогічні працівники несуть відповідальність за подання роботи для перевірки на плагіат за допомогою відповідного сервісу у порядку, визначеному даним Положенням.

4.4. Керівник (викладач) несе відповідальність за перевірку роботи студента у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до захисту.

4.5. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в курсових роботах (проєктах) студента (на підставі довідки), керівник (викладач) попереджає про це автора (студента), повідомляє про недопущення його роботи до захисту та необхідності її доопрацювання. У випадку незгоди автора з висновками довідки керівник (викладач) курсової роботи (проєкту) інформує доповідною запискою заступника директора з навчально-виховної роботи, який ініціює створення апеляційної комісії.

4.6. Факт плагіату у роботах студентів, педагогічних працівників може бути констатований комісією, яка створюється на підставі наказу директора коледжу.

4.7. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу у посібниках та інших роботах педагогічних працівників (на підставі довідки), відповідальний попереджає про це автора та ініціює рішення про відхилення рекомендацій до друку на методичній раді коледжу, а у випадку незгоди автора – інформує доповідною запискою заступника директора з навчально-виховної роботи, який ініціює створення апеляційної комісії.

4.8. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в статті автор зобов'язаний її доопрацювати, або вона відхиляється.

5. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

5.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові пояснення, особисто або через представника,

або відмовитися від надання будь-яких пояснень; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

5.2. У випадку незгоди з висновком (довідкою) щодо виявлення факту плагіату (компіляцій) у посібниках та інших роботах педагогічних працівників автори мають право у триденний термін із моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я директора коледжу, який наказом призначає склад апеляційної комісії.

5.3. Для розгляду апеляційної заяви студента у відділенні створюється апеляційна комісія, персональний склад якої затверджується з педагогічних працівників відповідних циклових комісій (загальний склад не більше 3 осіб) за наказом директора коледжу.

5.4. Для розгляду апеляційної заяви педагогічного працівника створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується із голови циклової комісії та відповідних викладачів (склад не більше 5 осіб) за наказом директора коледжу.

5.5. Секретарем комісії призначається методист коледжу.

5.6. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу наказу про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

5.7. У випадку необхідності отримання додаткової уточненої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів із розривом не більше трьох робочих днів.

5.8. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, робота якої розглядається апеляційною комісією.

5.9. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

5.10. Висновки апеляційної комісії щодо плагіату у роботах студентів зберігаються разом з роботою в архіві коледжу, у роботах педагогічних працівників – у методичному кабінеті.

ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ІНСТРУКЦІЯ**щодо порядку подання робіт для перевірки сервісом на наявність плагіату**

1. Студент, педагогічний працівник у встановлений Положенням термін надає роботу в електронному вигляді (формат – *.docx (*.doc) або *.pdf.) відповідальній особі для перевірки на наявність плагіату, що здійснюється відповідним сервісом.

2. Перевірка відбувається протягом 5 днів з моменту подання роботи.

3. Результати перевірки роботи студента, педагогічного працівника оформлюються довідкою (додатки 2,3), яка є обов'язковим документом для проходження захисту, рекомендації до друку робіт тощо.

4. Після отримання результатів перевірки роботи студента керівник приймає рішення про її допуск до захисту або про її доопрацювання. Після отримання результатів перевірки робіт довідка має бути підписана керівником курсової роботи (проекту) чи кваліфікаційної роботи (дипломної роботи) або відповідальним за перевірку на плагіат. У разі виявлення перевищення допустимого відсотку співпадінь, але за умов відсутності використання протиправних маніпуляцій з текстом робота повертається автору на доопрацювання згідно з цим Положенням.

5. Після отримання результатів перевірки робіт педагогічних працівників методист рекомендують роботи до подальшого розгляду на методичній раді, а у разі виявлення перевищення допустимого відсотку співпадінь, але за умов відсутності використання протиправних маніпуляцій з текстом робота повертається автору на доопрацювання.

6. Розміщення робіт в електронній базі коледжу здійснюється відповідальною особою.

7. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх робіт мають: директор, заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувачі відділення, відповідальний за перевірку на плагіат.

ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Спеціальність _____
Освітньо-професійна програма _____

ДОВІДКА № _____

від «_____» _____ 20_____ р.

про автоматизовану перевірку на плагіат кваліфікаційної роботи, курсової роботи (проєкту) студента

_____ (власне ім'я та прізвище)

Тема кваліфікаційної роботи: _____

Програмний засіб перевірки на плагіат _____

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Дата подання на перевірку _____

Результати перевірки:

Максимальний збіг з одним документом: _____%

Помилка у документі: _____%

Висновок: максимальний збіг з одним документом не перевищує допустимі 40% , робота відправляється на подальшу детальну перевірку керівнику кваліфікаційної роботи.

Висновок: максимальний збіг з одним документом перевищує допустимі 40% , тому робота повертається студенту на доопрацювання.

Відповідальна особа _____ / _____ /

(ім'я та прізвище)

(Підпис)

Примітка: Потрібно залишити один з варіантів висновку (в залежності від результатів перевірки).

При повторній перевірці, після доопрацювання, автоматизована перевірка буде порівнювати кваліфікаційну роботу в тому числі і з першим варіантом цієї роботи, відповідно перевірка покаже високий відсоток максимального збігу з одним документом (з першим варіантом цієї роботи, яка була завантажена у систему раніше). Для об'єктивного оцінювання , у довідці треба надавати максимальний збіг з будь-яким документом , крім раніш завантаженої цієї ж кваліфікаційної роботи.

ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ДОВІДКА № _____ від «____» _____ 20____ р.
про автоматизовану перевірку
на плагіат _____

(стаття, посібник, методичні рекомендації тощо)

Автор роботи _____
(ім'я та прізвище)

Назва роботи _____

Циклова комісія _____

Програмний засіб перевірки на плагіат _____

Дата подання на перевірку _____

Результати перевірки кваліфікаційної роботи:

Максимальний збіг з одним документом: _____ %

Помилка у документі: _____ %

Висновок: максимальний збіг з одним документом не перевищує допустимі 30% , робота допускається до оприлюднення.

Висновок: максимальний збіг з одним документом перевищує допустимі 30% , тому робота повертається на доопрацювання.

Перевірку на плагіат провів:

Методист коледжу _____ / _____ /

(ім'я та прізвище)

(Підпис)

Ознайомлений(а) _____ / _____ /

(ім'я та прізвище автора)

(Підпис)

Примітка: Потрібно залишити один з варіантів висновку (в залежності від результатів перевірки).

При повторній перевірці, після доопрацювання, автоматизована перевірка буде порівнювати кваліфікаційну роботу в тому числі і з першим варіантом цієї роботи, відповідно перевірка покаже високий відсоток максимального збігу з одним документом (з першим варіантом цієї роботи, яка була завантажена у систему раніше). Для об'єктивного оцінювання , у довідці треба надавати максимальний збіг з будь-яким документом , крім раніш завантаженої цієї ж кваліфікаційної роботи.